Nr. 211. Rocznik XXIII.

2 K miesięcznie z odsyłką.
Zagranicą miesięcznie 2 M. 30 f., 3 fr. 50 ctm., 2½ szyl. 70 cm. amer.
Tygodniowo w Krakowie 40 h. z dostawą do domu 46 h.
Cena numeru oddzielnego 8 h.
Reklamacye otwarte są wolne od opłaty pocztowej. — Redakcya rękopisów nie zwraca i bezimiennych listów nie uwzględnia.

NAPRZÓD

Organ centralny polskiej partyi socyalno-demokratycznej.
Wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcya i Administracya Kraków, Dunajewskiego 5.
Telefon Redakcyi Nr. 56.
Telefon Administracyi Nr. 2314.
Konto czekowe Nr. 34.095.
Adres telegr.: Naprzód Kraków.
Dział inseratowy:
Pl. WW. Świętych 11.
Telefon Nr. 1354.
Konto czekowe Nr. 910.
Ceny ogłoszeń: Za miejsce wiersza petitem 20 h. Za miejsce wiersza petitem w nadesłanem 60 h.

Zwycięstwa nad Moskalami. Zdobycie Namuru. O mobilizacyi w Rosyi.

Zdobycie Namuru.

Berlin, 25 sierpnia.

Sztab generalny donosi:

Z twierdzy Namur znajduje się pięć fortów i miasto w naszem posiadaniu. Cztery forty jeszcze się ostrzeliwuje, a upadek ich jest, zdaje się, bliski.

Generalny kwatermistrz: Stein.

Austrya zrywa z Japonią.

Wiedeń, 25 sierpnia.

Japońskiemu ambasadorowi w Wiedniu Aimaro Sato doręczono dzisiaj w południe paszporty. Ambasador w Japonii bar. Müller został odwołany.

Zwycięskie walki wojsk austryackich przeciw Rosyi.

Wiedeń, 25 sierpnia.

Z wojennej kwatery prasowej donoszą urzędownie:

Do Lwowa nadszedł wczoraj pierwszy większy transport Rosyan wziętych do niewoli w poszczególnych walkach. Radość jeszcze się wzmogła, kiedy w pochodzie spostrzeżono kilka karabinów maszynowych. Ze wszystkich wiadomości wynika zgodnie, że Rosyanie przy swoim znanym barbarzyńskim sposobie prowadzenia wojny zarówno na własnem jak i na obcem terytoryum wszystko niszczą. Wsie i zabudowania po zrabowaniu bez litości palą i tym sposobem postępowania depczą wszelkie umowy międzynarodowe. Wskutek tego plądrowania i palenia z początku, kiedy jeszcze były możliwe częściowe ataki nieprzyjacielskie, które zresztą wszystkie zostały z brawurą przez nasze spieszące z pomocą wojska odparte, teren graniczny galicyjski i jego ludność bardzo cierpiały. Odkąd zwycięsko posuwamy się naprzód na terenie nieprzyjacielskim rosyjskim, szał spustoszenia spada na tamtejsze miejscowości. Ta metoda nie zdoła powstrzymać naszego posuwania się naprzód, sprawia jednakże, że ludność uciśniona nietylko w czysto polskich obszarach, ale wszędzie wita nas jako oswobodzicieli z barbarzyńskiej samowoli.

Zwycięstwo pod Kraśnikiem.

Wiedeń, 25 sierpnia.

Z wojennej kwatery prasowej donoszą urzędownie:

Kiedy w stacyi kwatery prasowej rozeszła się wiadomość o wielkim sukcesie naszych wojsk koło Kraśnika, wśród ludności miejscowej zapanował wielki entuzyazm. Ludność w grupach udała się przed siedzibę komendy i domagała się burzliwie zobaczenia oficerów. Komendant pułkownik Hoen podał zebranym treść wiadomości o zwycięstwie, co przyjęto okrzykami radości i odśpiewaniem hymnu ludów.

Wspólna walka okrętów austryackich i niemieckich przeciw Japonii.

Berlin, 25 sierpnia.

Biuro Wolffa donosi: Ambasada austro-węgierska uczyniła dziś w urzędzie spraw zagranicznych urzędowe doniesienie: Z najwyższego rozkazu odchodzi dziś do komendy okrętu wojennego „Cesarzowa Elżbieta“ w Czingtau jakoteż do ambasady austro-węgierskiej w Tokio telegraficzny rozkaz, by okręt „Cesarzowa Elżbieta“ **współwalczył w Czingtau.**

„Norddeutsche Allg. Ztg.“ zauważa do **wspólnej akcyi eskadry niemieckiej z okrętem wojennym austro-węgierskim** „Cesarzowa Elżbieta“ koło Czingtau, że wiadomość ta w Niemczech wszędzie wywołała radość i zadowolenie. Fakt ten dowodzi ponownie, jak **silne są węzły sojuszu**, łączące Niemcy i Austro-Węgry.

Akcye na morzu.

Walka okrętu „Zenta“.

Wiedeń, 25 sierpnia.

Dzienniki donoszą: Gdy krążownik „Zenta“ spostrzegł **flotę francuską**, widział jego komendant, że nie może się z honorem cofnąć i wysłał radyotelegram: „Podejmuję walkę z nieprzyjacielską flotą“. Ta flota nieprzyjacielska przeciw „Zencie“ składała się **z 16 wielkich pancerników** i 12 mniejszych okrętów wojennych. Radyotelegram ten był **ostatnią wiadomością** o „Zencie“. **„Zenta“ zatonęła**, zadawszy czterem wielkim nieprzyjacielskim okrętom **ciężkie uszkodzenia.**

Zatopienie łodzi rybackich.

Haga, 25 sierpnia.

Gazeta „De Holande“ donosi z Ymujden pod datą 21 b. m.:

Parowiec holenderski „Nocolaas“, który przybył z Leith do Ymuiden, miał na pokładzie 37 rybaków. Była to załoga sześciu łodzi rybackich. Z tych łodzi **cztery zostały zatopione przez angielskie okręty wojenne**, a dwie zostały zabrane. Jakkolwiek rybacy ci są narodowości holenderskiej, przewieziono ich do Inverness, a stamtąd odstawiono ich **do więzienia** w Perth. Tam trzymano ich przez 5 dni w więzieniu, źle się z nimi obchodzono i żywiono ich niedostatecznie. Następnie tych 37 rybaków zawieziono do Edynburgu, gdzie ich znowu 8 dni trzymano **w więzieniu.** Uwolnienie zawdzięczają jedynie energicznej interwencyi kapitana okrętu „Nicolaas“.

Co się dzieje we Włoszech.

Rzym, 25 sierpnia.

Agencya Stefaniego ogłasza następującą notę: Niektóre dzienniki szwajcarskie, zwłaszcza „Gazette de Lausanne“ w ostatnich dniach ogłosiły sprawozdania, donoszące o obecności około **800.000 ludzi w Wenecyi i o bliskiem wyruszeniu armii w pole.** Jest rzeczą zbędną pogłoskom tym zaprzeczać, a mogły one powstać z powodu **utworzenia małych obozów** w okolicy wszystkich umocnionych miejsc po powołaniu poszczególnych klas rezerwy. Nastąpiło to w części z powodu braku ubikacyj, po części z powodu potrzeby wykształcenia żołnierzy, a wkońcu ze względów hygienicznych. Zarządzenie to jednakże dotyczy **całego obszaru królestwa.** Uderza ono więcej tam, gdzie jest więcej normalnie miejsc umocnionych, jak w dolinie Padu i właśnie w Wenecyi, ale można to skonstatować na całym półwyspie, a nawet na Sycylii i w Sardynii. To udowadnia **zupełną bezpodstawność wyż wymienionych wiadomości,** które stoją w jaskrawej sprzeczności **do neutralnego stanowiska,** zajętego przez Włochy w obecnym konflikcie.

Dzielność armii i sprawność balonu.

Wiedeń, 25 sierpnia.

Korespondent wojenny „N. fr. Presse“ donosi: Nietylko armia ale i **kawalerya honwedów** (węg. obrona kraj.) wykazuje nadzwyczajną odwagę i wytrzymałość. Poszczególne oddziały szły do ataku na rowy strzeleckie i wzięły je. Wielokrotnie musieli komendanci wstrzymywać brawurę oddziałów.

O balonie Schütte Land donosi: Trzy razy dostał się ten balon pod ogień nieprzyjacielski **bez poniesienia szkody.** Spędził on **13 godzin w powietrzu.** Był on ostrzeliwany pod Iwangrodem, następnie na południowym wschodzie od Lublina zwrócono przeciw niemu z obu stron strzały karabinowe i artyleryi. 25 strzałów przestrzeliło tylne komory gazowe. **Rosyjskie szrapnele nie trafiły,** a wszystkie eksplodowały daleko poza balonem. Jeden kawałek wpadł do gondoli, ale **nikogo nie zranił.** Uszkodzenia powłoki balonu naprawiono podczas jazdy. Komendant balonu zdołał liczne i ważne spostrzeżenia zameldować. Załoga zupełnie nie poniósłszy szkód przybyła do głównej kwatery armii, gdzie przyjęto ją entuzyastycznie.

Kara na zdrajców w Galicyi.

Lwów, 25 sierpnia.

C. i k. komenda wojskowa ogłasza:

Wyrok sądu doraźnego: Palacz fabryczny Iwan Chiel, zarobnik dzienny Semen Chiel, obaj z Ponikowicy powiatu brodzkiego, wreszcie rolnik Antoni Suplikiewicz ze Skomoroch powiatu sokalskiego za to, że udzielili wiadomości wojskom rosyjskim i byli z niemi w porozumieniu, a nadto Semen Chiel za to, że austryackiemu patrolowi kawaleryi z rozmysłem udzielił fałszywych informacyi, skutkiem czego patrol ten wpadł w zasadzkę, wszyscy przeto za zbrodnie popełnione przeciwko wojennej potędze państwa zostali według § 327 wojskowej ustawy karnej przez dywizyjny sąd obrony krajowej we Lwowie **doraźnie skazani na karę śmierci przez powieszenie,** który to wyrok **wykonano** dnia 24 bm. we Lwowie.

Liczący lat 16 Mikołaj Szporluk skazany został za tę samą zbrodnię **na 10 lat więzienia.**

Niemieckie trofea.

Strassburg, 25 sierpnia.

Przed pałacem cesarskim ustawiono obecnie dziewięć zdobytych francuskich dział. Do poprzednio ustawionych czterech, które zdobyto pod Miluzą, przybyło wczoraj jeszcze pięć, zdobytych w dolinie Weiler.

Karlsruhe, 25 sierpnia.

Na placu zamkowym ustawiono 12 zdobytych francuskich dział wraz z należącymi do nich wozami amunicyjnymi i procami, które zdobyły wojska badeńskie.

Kronika wojenna.

Sztokholm. Według nadeszłych tu pewnych wiadomości, został niemiecki konsul w Abo wraz z rodziną **uwięziony** i do Petersburga dostawiony. Wiadomości o straceniu konsula są **fałszywe.**

Wiedeń. „Reichspost“ donosi z Rzymu: Lekarz przyboczny zmarłego papieża Marchiafava oświadczył korespondentowi „Reichspost“, że papieża gorąco proszono, aby wszelkimi środkami występował **przeciw wybuchowi wojny.** Na to papież oświadczył: Jedyny panujący, u którego mógłbym podjąć krok ten z widokami powodzenia, jest cesarz austryacki, ale właśnie u niego nie mogę interweniować, gdyż wojna, jaką Austrya prowadzi, jest słuszną, **zanadto słuszną.**

Kopenhaga. Ministerstwo wydało **zakaz wywozu jęczmienia.** Dla zakupionego przed 22 b. m. jęczmienia może być zakaz **zawieszony.**

Jak odbywała się mobilizacya rosyjska?

W prasie galicyjskiej i wiedeńskiej podawano różne charakterystyczne fakty, świadczące o nieporządkach i rozruchach podczas mobilizacyi rosyjskiej.

Mamy obecnie w ręku poufny okólnik, datowany z 23 lipca 1914, a rozesłany przez gubernatora kieleckiego do naczelników powiatowych oraz do policmajstra miasta Kielc. Jak widać z treści, okólnik wywołany został depeszą, nadaną przez ministerstwo spraw wewnętrznych do wszystkich gubernatorów.

Brzmi on następująco:

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych	Zupełnie poufne.
Kielecki	Okólnik.
Gubernator.	Pilne!
Kancelarya.	
23 lipca 1914 r.	Do naczelników powiatów
N. 522.	i policmajstra miasta
m. Kielce.	Kielc

Minister spraw wewnętrznych telegramem z dn. 23 lipca b. r. zawiadomił mnie, że w pewnych guberniach podczas powołania żołnierzy rezerwy do czynnej służby wojskowej wybuchały rozruchy, rozbijano sklepy wódczane i nawet występowano przeciwko miejscowym władzom uzbrojonym („woorużonnym włastiam“). Powtórzenie się tych skandali nie może być dopuszczone i powinno być wszelkimi sposobami przez miejscowe władze uniemożliwione przy powołaniu i ruchach wezwanych.

Władza winna być silną, gdy jest uzbrojona, skierowaną dokąd trzeba i dobrze pouczoną. Takie haniebne rozruchy możliwe są tylko przy jej bezczynności.

O powyższem zawiadamiam W. Pana dla przyjęcia do wiadomości oraz należytego wykonania i pod osobistą odpowiedzialnością Pana polecam uprzedzać i tłumić podobne niedopuszczalne objawy.

Za Gubernatora *W. Ligin* (podpis własnor. niezupełnie czytelny) tymczas. pełniący obowiązki Kierownika kancelaryi *Gry...* (podpis nieczytelny).

Rozumie się dokument ten, jako pochodzący z przed miesiąca, nie wspomina o tem, iż bardzo wielu rezerwistów ukryło się, a wielu znów uciekło w drodze z pod konwojów.

Naczelny Komitet Narodowy.

Sekcya śląska.

W niedzielę ubiegłą odbyła się w lokalu czytelni ludowej narada reprezentantów polskich stronnictw politycznych, zainicyowana przez posłów ks. Londzina, Regera i dra Michejdę. Celem narady było utworzenie i ukonstytuowanie sekcyi śląskiej Naczelnego Komitetu Narodowego. W porozumieniu z reprezentantami poszczególnych stronnictw uchwalono zatwierdzić utworzony przed tygodniem komitet obywatelski, uzupełniając go przedstawicielami tych stronnictw, które w nim nie były zastąpione.

Skład Sekcyi śląskiej jest następujący: Dyr. Domagalski, przew. (zast. prof. Szura), poseł dr Michejda (zast. H. Filasiewicz), poseł T. Reger (zast. Jerzy Kantor), poseł ks. Londzin (zast. dr Wolf), dr Zaleski (zast. Janusz Chlebus).

Następnie przystąpiono do utworzenia i ukonstytuowania trzech komisyj: finansowej, wojskowo-aprowizacyjnej i organizacyjnej.

Komisya finansowa: Poseł Reger przew., ks. Brzóska zast., Chobot, Pawlita, dr Kłuszyński, Chlebus, Sykałowa, Kiedroniowa.

Komisya wojskowo-aprowizacyjna: Dyr. Domagalski przew., H. Filasiewicz zast., dr Dybowski sekr., Stróż, Domagalska, Bukowski, Bobek, Juraszek, Przepiliński, Dybrowolski, Zabdyr.

Komisya organizacyjna: ks. Londzin przewodn., zast. dr Wolf i prof. Sznapka, Nardelli, Kłuszyńska, Stróż, dr Słowiaczek, dr Pöller, poseł Reger, prof. Szura.

Komisya finansowa w porozumieniu z organizacyjną powzięły następujące uchwały:

1) W każdej gminie należy utworzyć komitet, którego celem byłoby zbieranie datków na legiony polskie.

2) Oprócz pieniędzy i datków w naturze zbierać należy przedmioty złote, srebrne i inne kosztowności.

3) Należy zwrócić się do wszystkich instytucyi finansowych, jak kas oszczędności, kas Raif., banków z prośbą o datki przynajmniej w wysokości rocznego podatku państwowego.

4) Należy zwrócić się do wydziałów gminnych, ażeby na ten cel ofiarowały znaczniejsze kwoty.

5) Należy się zwrócić do stowarzyszeń kształcących, oświatowych, gimnastycznych itd. z wezwaniem, aby część swoich wkładek oraz część swego majątku na ten cel przeznaczyły.

Komisya wojskowo-aprowizacyjna zajmowała się sprawą wyekwipowania i prowiantowania drużyn sokolich, które w krótkim czasie mają wyruszyć ze Śląska.

KRONIKA.

Wtorek 25 sierpnia.

Nowiny krakowskie.

Następny numer „Naprzodu“ wyjdzie jutro o godz. 8 rano.

Jeńcy rosyjscy w liczbie 160, wzięci pod Kraśnikiem, przejechali przez Podgórze-Płaszów, jadąc do Węgier. Są to przeważnie Polacy z gubernii radomskiej. Wesoło rozmawiali z eskortującymi ich żołnierzami polskimi, chętnie przyjmowali posiłek od cisnących się do wagonów ludzi. Opowiadali, że niechętnie się bili i cieszyli się, że wyrwali się z piekła moskiewskiego.

Prowokatorów rosyjskich przywieziono wczoraj wieczór z Jędrzejowa. Było ich 5, między nimi pop, wydalony niedawno z Jędrzejowa do Olkusza, który chyłkiem wrócił. Oddano ich władzy wojskowej.

Bank galicyjski dla handlu i przemysłu zawiadamia, że kupon płatny 1 września br. od $4^1/_2$%, listów zastawnych banku galic. wypłacać będzie kasa bankowa (Rynek 25), począwszy od dnia płatności w godzinach kasowych od 9—12 przed południem.

Biblioteka publiczna Uniwersytetu Ludowego w Krakowie (ul. Dunajewskiego 7) jest otwarta w dni powszednie od 12—1 w południe i od 6—8 wieczorem. Czytelnia pism od godz. 10—1 w południe i od 3—9 wieczorem.

Z kraju.

Aresztowanie posła Okuniewskiego. W Czerniowcach na wezwanie starostwa zaleszczyckiego uwięziono adwokata z Horodenki dra Teofila Okuniewskiego, posła i wiceprezesa parlamentarnego klubu ukraińskiego. Deputacya głównej rady ukraińskiej, która wręczyła namiestnikowi protest przeciw uchwale Rady miasta Lwowa w sprawie daru narodowego na Legiony polskie, upominała się również o wypuszczenie na wolność dra Okuniewskiego, ale namiestnik odesłał deputacyę z tą sprawą do komendanta korpusu.

Ofiara kolejarzy. Grupa miejscowa w Stryju centralnej organizacyi kolejarzy złożyła 100 K na Legiony polskie i wydała odezwę do ogółu kolejarzy, aby wedle sił pomagali w walce z caratem.

Wydawca: Ignacy Daszyński. — Redaktor odpowiedzialny: Franciszek Kubanek. Drukarnia Ludowa, Kraków, Dunajewskiego 5 (Telefon 1310).